

DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

ZAGREB

Temeljem odredbi čl.204. i 205. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 dalje ZKP) i čl. 14. u svezi s čl. 1. Zakona o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava („Narodne novine br. 175/03, 29/04, 55/11, 125/11), *Documenta – centar za suočavanje s prošlošću*, koju zastupa Vesna Teršelič, voditeljica *Documente*, podnosi sljedeću

KAZNENU PRIJAVU

PROTIV:

NEPOZNATIH POČINITELJA, tempore criminis pripadnika JNA i srpskih paravojskih postrojbi, zbog kaznenih djela počinjenih u selu Bogdanovci.

I. Selo Bogdanovci smješteno je u istočnoj Slavoniji, 6 km sjeveroistočno od Vukovara. Prema popisu stanovništva iz 1991. godine, u selu je živjelo 1113 stanovnika, od čega 914 hrvatske nacionalne pripadnosti, 133 pripadnika albanske nacionalnosti, 19 Srba, 13 Mađara kao i nekolicina pripadnika drugih nacionalnosti. Samo tijekom okupacije Bogdanovaca od strane JNA i srpskih paravojskih postrojbi, 84 civila hrvatske nacionalne pripadnosti su ubijena ili nestala, i do siječnja 2000. godine sudbina njih 38 je još uvijek bila nepoznata. Preživjelo stanovništvo je nakon pada Bogdanovaca 10. studenog 1991. godine, silom prognano iz sela. 17. listopada 1997. i 14. studenog 1997. izvršena je ekshumacija posmrtnih ostataka 22 osobe, od kojih je 21 identificirano.¹ U međuvremenu, prema podacima iz Knjige nestalih na području Republike Hrvatske, Ministarstva branitelja, Uprave za zatočene i nestale, iz svibnja 2015., rasvjetljena je sudbina 22 osobe.

II. Kaznena prijava sadrži i imena ubijenih i nestalih osobe koje su u Bogdanovcima prikupili *Documentini* istraživači koji rade na dokumentiranju ljudskih gubitaka u Hrvatskoj 1991. - 1995.

III. Predmet ove kaznene prijave su ratni zločini počinjeni u selu Bogdanovci tijekom kolovoza, rujna, listopada i studenog 1991.

---

1 *Tužba Republike Hrvatske protiv Republike Srbije zbog povrede odredbi Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida podnesene 02. srpnja 1999. godine Međunarodnom sudu pravde: <http://www.icj-cij.org/files/case-related/118/18172.pdf>*

IV. Prvi napad na selo Bogdanovce dogodio se 13. kolovoza 1991. godine, kada je 6 granata ispaljeno iz susjednog sela Bršadin, gdje su Srbi bili većinsko stanovništvo. 23. kolovoza 1991. tijekom napada, pogođen je toranj i krov katoličke crkve, te obiteljske kuće i staje u blizini crkve. Napadi su se nastavili svakog dana tijekom mjeseca rujna. JNA je gađala selo minobacačima, usprkos činjenici da je u selu bilo svega nekoliko hrvatskih vojnika, te da je bilo praktički nezaštićeno. Većina napada JNA dolazila je iz smjera Bršadina i Đergaj šume, u blizini sela Bršadin. Tijekom tih napada, katolička crkva i lokalna škola su uništene. Pogođen je i sanitet koji je bio u kući Cetka Mihajlovića. 17. rujna 1991. JNA je izvela zračni napad na selo te su bačene dvije kazetne bombe. Tijekom tih napada ranjeni su civili: Vera Kiš, Željko Prce, Vlado Prce, Zrinka Barun, Krešimir Barun, Vlatko Barun, Pavo Crnomarić, Cetko Mihajlović, Stjepan Dvojković, Franjo Penić, Vera Barlečaj, Nerc Barlečaj, Dražen Marić. 30. rujna 1991. uslijedio je još jedan zračni napad kada je ispaljena jedna kazetna bomba na selo, kojom prigodom su ranjene 3 osobe: M.C., AT. I J.M.

Sve navedeno proizlazi iz iskaza svjedokinje Marije Katić, te svjedoka A.T. (Annex vol 2(I), annex 39), M.K. (Annex Vol 2 (I) annex 40), M.M. (Annex vol 2 (I) annex 43), Z.P. (Annex vol 2(I) annex 44).²

V. 2. listopada 1991., srpske paravojne postrojbe i JNA predvodile su kombinirani tenkovsko – pješački napad iz smjera Marinci i Petrovci. Bilo je uključeno oko 40 tenkova i oklopnih vozila, te oko 150 vojnika JNA. Tijekom tog napada civili su se skrivali u podrumima svojih kuća. Ana Tadić, Ilija Tadić i Kata Ceranec ubijeni su u podrumu kuće Željka Matkovića.

2 agresorska vojnika, odjevena u maskirne uniforme i naoružani puškama, ušli su u kuću Antuna Markobašića. U njegovom podrumu bili su: Đurica Katić (rođ. 1933.), Zdravka Katić (rođ. 1934.), Ivan Križanović (oko 60 g.) i jedan branitelj iz Lužaca. Kada su ušli u podrum, ta dva vojnika ubila su iz ručnog oružja navedene osobe u podrumu.

Tijela ubijenih: Đurice Katić, Zdravka Katić i Ivana Križanović, Stane Šimić, Ane Zvonarević i Marte Grubanović zapaljena su u podrumima kuća gdje ih je pronašao svjedok V.S., i to na način da je zajedno sa Stipom Tadijanović i Stankom Katić prolio benzin preko istih, i zapalio ih, obzirom da ista bila stajala dugo u podrumima i počela su smrdjeti.

2 pripadnika srpske paravojne postrojbe ušli su u kuću Ane Zvonarević i bacili nekoliko ručnih bombi u podrum, a od eksplozije su umrli: Stana Šimić, Ana Zvonarević, Marta Grubanović. M.M. i njena kći M.Š. su bile teško ranjene, dok je Josip Dominković ubijen na ulazu u podrum. M.M. i M.Š. su preživjele.

---

² Izjave svjedoka vezane za ratni zločin počinjen u Bogdanovcima 1991. godine nalaze se u Memorialu tužbe Republike Hrvatske protiv Republike Srbije zbog povrede odredbi Konvencije o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida. Memorial tužbe je dostavljen Međunarodnom sudu pravde 2001. godine i predstavlja detaljno obrazloženje tužbe. Sastoji se od nekoliko Volumena, pri čemu Volumen 2(I) sadrži dokaze, odnosno izjave svjedoka vezane za ratni zločin počinjen u Bogdanovcima 1991. godine.

Tijekom toga napada, ubijeni su supružnici Ceranac te njihov sin. Svjedok V.S. je naveo da su njihova tijela zakopana u vrtu njihove kuće.

VI. Istoga dana, u večernjim satima, ubijeni su vatrenim oružjem Zvonko Vuković, Dominko Ceranec i Silvestar Edelinski. Dominko Ceranec ubijen je u Ulici Maršala Tita, a sahranjen je u improviziranom sanduku u dvorištu svoje kuće. Stjepan Bartulović je ubijen na način da je bačen u bunar u svom dvorištu. Također, ubijeno je i nekoliko pripadnika hrvatske policije koji su pokušavali ući u selo kako bi pružili pomoć.

VII. Znajući za ubojstva Hrvata u selu, mnogi stanovnici pokušavali su se spasiti bježeći iz Bogdanovaca na sigurniji hrvatski teritorij. Tako je na putu za Marince ubijeno oko 10 ljudi. Tu spadaju ubijeni Vinko Marić, Zora Marić, Pavo Šad i Ilija Marić. Vinko Marić i Zora Marić ubijeni su u blizini seoske kapele u osobnom automobilu pri pokušaju odlaska iz Bogdanovaca.

VIII. Svjedoci su opisali i nekoliko slučajeva mučenja. Svjedok M.B. naveo je kako je mještанин Bogdanovaca poznat pod nadimkom „Kuštro“ bio rastegnut na drvo i mučen dok nije umro. Svjedoci opisuju i sljedeće događaje: Svaki put kad bi pripadnici JNA i srpskih parovni postrojbi ušli u selo, došli bi do hrvatskih kuća i tamo provjeravali jesu li slavine vruće, te su tako znali ima li civila u kući. Tada bi poviknuli: „Hrvati van!“ Svaki civil koji bi izašao iz podruma, bio bi ubijen. Potom bi bacili bombe u podrum i tako ubili i civile koji su bili u podrumima.

Sve navedeno po toč. IV,V,VI, VII proizlazi iz iskaza svjedoka: Marije Katić, M.B. (Annex, vol2(I) annex 41), V.S. (Annex vol 2(I) annex 42), M.M. (Annex, vol 2 (I) annex 43), Z.P. (Annex, vol 2(I) annex 44), A.T. (Annex vol2 (I) annex 39), A.C. (Annex, vol 2 (I) annex 38), Đ.B. (Annex, vol 2(I), annex 45.

IX. 10. studenog 1991., nakon napada sa teškom artiljerijom i pješadijom, jedinice iz JNA iz Niša i Mačve, zajedno sa srpskim paravojnim postrojbama, okupirali su Bogdanovce. U popodnevnim satima ušli su u selo. Prema iskazu svjedoka Z.P., u tom napadu koristili su oko 30 – 50 vozila, te je sudjelovalo oko 300 vojnika. U Ulici Vladimira Nazora, ubijeno je 10 civila iz albanske obitelji. Tijekom tog napada, ubijen je Stjepan Matijašević, na način da su tri ručne granate bačene u podrum kuće M.A. u kojem se skrivao. Ubijeni su i Pero Matić i Josip Jerković. Ovo proizlazi iz iskaza svjedoka Đ.B.

Tijela ubijenih civila zakopana su na mjestu tzv. Školskog trga, i to na način da su tijela zamatana u tende zajedno sa bocom uz njihova tijela u kojoj su bili ispisani datumi njihove smrti.

Izvjescni Tibor Roklicer iz Vukovara sudjelovao je u pokapanju tijela nakon pada sela.

X. Nakon pada Bogdanovaca, cijelo selo je bilo razrušeno. Devastirani su sljedeći objekti: katolička crkva, obiteljske kuće hrvatskih civila, staje, vatrogasna stanica, društveni dom, poljoprivredna zadruga.

XI. Osobe koje su ostale u Bogdanovcima nakon okupacije su: Ivka Krajina, Franjo Kolar (nestao 10.11.1991.)³, Katica Kolar, Branko Višić, Dragica Gabrić, Ivo Almaš, Željko Antić, Ivan Barun, Ilija Tadić, Ana Tadić, Mato Ceranac, Anica Ceranac, Kata Ceranac, Stanko Filkovac (nestao 11.11.1991.)⁴, Ivica Plum, Ivica Crnomarić, Rozalija Šefčik, Andrija Almaš, Tomislav Konjvod, Pero Matić, Josip Jerković, Anđelina Anokić, Nikola Paljošaj, Zef Barlečaj, Ljilja Barlečaj, Vera Barlečaj, Krasnički, Kristo Lesaj, Stjepan Bartulović, Ivan Begonja, Slavko Begonja, Tomislav Elez, Pavo Katić, Ilija Marić, Pavao Šad, Marija Mazar, Ivan Mazar, Andrija Knežević, Evica Knežević, Martina Panković, Anka Panković, Marika Dvojković, Marin Ceranac, Marija Ceranac (nestala 10.11.1991.)⁵, Lela Mesnik, Đuka Mesnik, Marko Penić, Franjo Jerković, Đuka Šimić, Kata Šimić, Slavica Dvojković, Dominko Matijašević, Marko Bajac (*nestao 11.11.1991.*)⁶, Stjepan Matijašević, Josip Knežević, Stjepan Tadijanović (nestao 10.11.1991.)⁷, Zdravko Mariček i njegova supruga.

XII. Osobe koje su uspjele napustiti Bogdanovce nakon okupacije su: Franjo Jerković, Marija Jerković, Anka Panković, Marija Dvojković, Đuro Mesnik i Janko Gabrić.

Sve navedeno pod toč. VIII, IX, X,XI proizlazi iz iskaza svjedoka Marije Katić, svjedoka Đ.B. (Annex, vol 2 (I) annex 45), A.T. (Annex vol2 (I) annex 39), Z.P. (Annex, vol 2(I) annex 44).⁸

XIII. Istraživači/ce *Documente* prikupile su podatke o usmrćenju i nestanku osoba čija imena uz dan usmrćenja/nestanka navodimo. Podaci su vam na raspolaganju.

Nikola	Adžić	10.11.1991
Andrija	Almaš	10.11.1991
Ivan	Almaš	10.11.1991
Ivan	Almaš	19.11.1991
Angelina	Anokić	1.9.1991
Mirko	Antunović	19.9.1991
Marko	Bajac	11.11.1991
Gjyle	Bardhecaj	11.11.1991
Mrike	Bardhecaj	11.11.1991
Ljulja	Barlecaj	11.11.1991
Vera	Barlecaj	11.11.1991

---

3 Podatak prikupljen unutar Documentinog tima Dokumentiranje ljudskih gubitaka u Hrvatskoj 1991.-1995.

4 Podatak prikupljen unutar Documentinog tima Dokumentiranje ljudskih gubitaka u Hrvatskoj 1991.-1995.

5 Podatak prikupljen unutar Documentinog tima Dokumentiranje ljudskih gubitaka u Hrvatskoj 1991.-1995.

6 Podatak prikupljen unutar Documentinog tima Dokumentiranje ljudskih gubitaka u Hrvatskoj 1991.-1995.

7 Podatak prikupljen unutar Documentinog tima Dokumentiranje ljudskih gubitaka u Hrvatskoj 1991.-1995.

8 Memorijal tužbe Republike Hrvatske protiv Republike Srbije zbog povrede odredbi Konvencije o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida - <http://www.icj-cij.org/en/case/118>

Stjepan	Bartulović	10.11.1991
Nikola	Barunović	13.9.1991
Ivan	Begonja	10.11.1991
Slavko	Begonja	10.11.1991
Pile	Bendara	22.9.1991
Pile	Bendra	22.9.1991
Ana (Anuška)	Burkovski	10.11.1991
Hinko	Burkovski	10.11.1991
Ljuba	Burkovski	10.11.1991
Marija	Ceranac	10.11.1991
Ilija	Crnomarić	19.11.1991
Ilija	Đukić	1.10.1991
Stanko	Filkovac	11.11.1991
Zdenko	Iličić	1.10.1991
Marin	Ivić	15.10.1991
Stjepan	Katić	10.11.1991
Marko	Knežević	10.11.1991
Franjo	Kolar	10.11.1991
Katarina	Kolar	10.11.1991
Iva	Krajina	10.11.1991
Pren	Krasnići	11.11.1991
Kristo	Lešaj	11.11.1991
Monika	Lešaj	11.11.1991
Žarko	Manjkas	10.11.1991
Zvonko	Manjoš	2.10.1991
Ilija	Marić	1.10.1991
Ilija	Marinović	19.11.1991
Anica	Marinović	1.10.1991
Kata	Marinović	1.10.1991
Marin	Marinović	1.10.1991
Zlatan	Marković	10.11.1991
Luca	Marković	10.11.1991
Ivica	Mažar	10.11.1991
Marija	Mažar	10.11.1991
Zef	Paljušaj	10.11.1991
Antun	Petričić	10.11.1991
Anton	Prpić	10.11.1991
Bogdan	Stupar	29.7.1991
Stjepan	Tadijanović	10.11.1991
Branko	Višić	10.11.1991
Ivan	Župarić	2.10.1991

DOKAZI:

1) Izjava svjedokinje Marije Katić dana na zapisnik Policijskoj upravi Vukovarsko –srijemskoj 24.06.1997., izjave svjedoka: A.T. (Annex vol 2(I), annex 39), M.K. (Annex Vol 2 (I) annex 40), M.M. (Annex vol 2 (I) annex 43), Z.P. (Annex vol 2(I) annex 44), M.B. (Annex, vol2(I) annex 41), V.S. (Annex vol 2(I) annex 42), A.C. (Annex, vol 2 (I) annex 38), Đ.B. (Annex, vol 2(I), annex 45).

2) Memorial tužbe Republike Hrvatske protiv Republike Srbije zbog povrede odredbi Konvencije o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida, dostupan na linku: <http://www.icj-cij.org/files/case-related/118/18172.pdf>.

3) *Poimenični popis ubijenih i nestalih osobe koje su u Bogdanovcima prikupili Documentini istraživači koji rade na dokumentiranju ljudskih gubitaka u Hrvatskoj 1991. - 1995.*

XIV. Podnositeljica predlaže da izreka optužnice glasi:

- a. 17. rujna 1991. NN pripadnici JNA izveli su zračni napad na selo Bogdanovce i bacili dvije kazetne bombe na selo pri čemu su ranili civile: Veru Kiš, Željka Prce, Vladu Prce, Zrinku Barun, Krešimira Barun, Vlatka Barun, Pavu Crnomarić, Cetka Mihajlović, Stjepana Dvojković, Franju Penić, Veru Barlečaj, Nerca Barlečaj i Dražena Marić te su 30.rujna 1991. prilikom zračnog napada na selo od jedne kazetne bombe ranili civile: M.C., A.T. I J.M.;
- b. 2.listopada 1991., dva NN srpska vojnika, odjevena u maskirne uniforme i naoružani sa puškama ušli u kuću Antuna Markobašića, te u njegovu podrumu vatrenim oružjem usmrtili Đurica Katić (rođ. 1933.), Zdravka Katić (rođ. 1934.), Ivan Križanović (oko 60 g.) i jednog hrvatskog branitelja iz Lužaca;
- c. 2. listopada 1991. dva NN pripadnika srpske paravojne postrojbe ušli su u kuću Ane Zvonarević i bacili nekoliko ručnih bombi u podrum, a od eksplozije su umrli: Stana Šimić, Ana Zvonarević, Marta Grubanović, te su tada M.M. i njena kći M.Š. bile teško ranjene, dok je Josip Dominković ubijen na ulazu u podrum;
- d. 2. listopada 1991. NN pripadnici srpske vojske u podrumu kuće Željka Matkovića usmrtili su Anu Tadić, Iliju Tadić i Katu Ceranec;
- e. 2. listopada 1991. NN pripadnici srpske vojske ubili su supružnike Ceranac te njihovog sina; te su istoga dana u večernjim satima ubili vatrenim oružjem Zvonka Vuković, Dominka Ceranec i Silvestra Edelinski, Stjepana Bartulović usmrtili su na način da je bačen u bunar u svom dvorištu; te su Vinka Marić i Zoru Marić ubili u blizini seoske kapele u osobnom automobilu, te su ubili Pavu Šad i Iliju Marić; te su mještanina Bogdanovaca poznatog pod nadimkom „Kuštro“ rastegnuli na drvo i mučili dok nije umro;
- f. 10. studenog 1991. NN pripadnici JNA iz Niša i Mačve, zajedno sa srpskim paravojskim postrojbama u Ulici Vladimira Nazora, ubili 10 civila albanske obitelji iz Bogdanovaca, te

su ubili Stjepana Matijašević, na način da su tri ručne granate bačene u podrum kuće M.A., te su toga datuma ubili i Peru Matić i Josipa Jerković;

- g. točno neutvrđenog datuma, u razdoblju od 13. kolovoza do 10.11.1991., NN osobe, pripadnici JNA i srpskih paravojnih postrojbi, tijekom napada na selo Bogdanovce razorili su sljedeće objekte: katoličku crkvu, obiteljske kuće hrvatskih civila, staje, vatrogasnu stanicu, društveni dom i poljoprivrednu zadrugu;
- h. od kolovoza do studenog 1991. većinsko hrvatsko i drugo nesrpsko stanovništvo Bogdanovaca bilo je izloženo minobacačkim i zračnim udarima, kontinuiranim tenkovsko - pješačkim napadima od strane pripadnika JNA i srpskih paravojnih postrojbi kao i posebno okrutnim postupanjima prema civilima koji su se skrivali u podrumima vlastitih domova. Dvadeset i dvije osobe nestale su ili ubijene tijekom ovih događanja.

dakle, kršeći pravila međunarodnoga prava za vrijeme oružanog sukoba izvršili napad na civilno stanovništvo i naselje kojega je posljedica smrt i teška tjelesna ozljeda, te civilno stanovništvo ubijali, mučili i nečovječno postupali prema njemu, te imovinu stanovništva protuzakonito i samovoljno uništavali što nije opravdano vojnim potrebama, čime su počinili kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisanog i kažnjivog po članku 120. st.1. OKZ RH u svezi s čl.3. st.1. toč.1. alineja a Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te čl. 4. st.2. alineja a i čl. 13. st.2. Dopunskog protokola ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 8. lipnja 1977. – Protokol I i Dopunskog protokola ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba – Protokol II, kojima se zabranjuje nasilje protiv života i tijela, posebice prema osobama koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima.

XV. Stoga se predlaže da se na osnovi ove kaznene prijave prikupe sve potrebne obavijesti i dokazi, a nakon toga da se protiv nepoznatih počinitelja provede istraga, a nakon toga da se protiv istih podigne optužnica ili se nakon prikupljanja dokazi ustupe Republici Srbije radi procesuiranja odgovornih za zločine.

Podnositelj moli državno odvjetništvo da vodi računa o postupovnim pravima žrtava, odnosno srodnika žrtava koji su ujedno i oštećenici iz ovog kaznenog djela, u smislu čl. 43., čl. 43. a te čl. 46 Zakona o kaznenom postupku (NN 70/17)

U Zagrebu, 10. studenog 2017.

Podnositeljica kaznene prijave:

